РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

17 ноември 2011 година *

По дело C-496/09

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 228 ЕО на 30 ноември 2009 г.,

Европейска комисия, за която се явяват г-жа L. Pignataro и г-жа E. Righini, както и г-н B. Stromsky, в качеството на представители,

ищец,

срещу

Италианска република, за която се явява г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н F. Arena и г-н S. Fiorentino, avvocati dello Stato,

ответник,

* Език на производството: италиански.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-н E. Juhász, г-н G. Arestis, г-н T. von Danwitz и г-н D. Šváby (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 май 2011 г.,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Със своята искова молба Комисията на Европейските общности иска от Съда:

— да обяви, че като не е приела всички необходими мерки, за да се съобрази с Решение от 1 април 2004 година по дело Комисия/Италия (C-99/02, Recueil, стр. I-3353) за възстановяването от бенефициерите на помощите, които съгласно Решение 2000/128/ЕО на Комисията от 11 май 1999 година относно помощи, отпускани от Италия за стимулиране на заетостта (ОВ L 42, 2000 г., стр. 1), са обявени за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар,

Италианската република не е изпълнила задълженията си по посоченото решение и по член 228, параграф 1 ЕО,

— да разпореди на Италианска република да заплати на Комисията периодична имуществена санкция в размер, определен първоначално на 285 696 EUR, а впоследствие намален на 244 800 EUR, за всеки ден забава на изпълнението на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, от обявяването на съдебното решение по настоящото дело до изпълнението на посоченото Решение по дело Комисия/Италия,

— да разпореди на Италианска република да заплати на Комисията еднократно сума, чийто размер е резултат от умножаването на дневната сума, определена първоначално на от 31 744 EUR, а впоследствие намалена на 27 200 EUR, по броя на дните, през които продължава нарушението, от обявяване на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, до обявяване на съдебното решение по настоящото дело, що се отнася до Решение 2000/128,

— да осъди Италианската република да заплати съдебните разноски.

I — Обстоятелства, предхождащи спора

2 Членове 1—4 от разпоредителната част на Решение 2000/128, прието от Комисията на 11 май 1999 г., имат следния текст:

„*Член 1*

1. Помощите, които Италия е предоставяла незаконосъобразно от ноември 1995 г. за наемане на работа на работници и служители с договори за обучение,

предвидени в закони 863/84, 407/90, 169/91 и 451/94, са съвместими с общия пазар и със Споразумението за ЕИП, доколкото се отнасят до:

— създаването на нови работни места в предприятието бенефициер в полза на работници и служители, които още не са наети на работа или са загубили предишната си работа по смисъла на Насоките за помощите за заетост,

— наемането на работа на работници и служители, които изпитват особени трудности да навлязат или да се интегрират отново на пазара на труда. За целите на настоящото решение „работници и служители, които изпитват особени трудности да навлязат или да се интегрират отново на пазара на труда“, са младежи под 25-годишна възраст, лицата, притежаващи диплом за висше образование до 29-годишна възраст включително, и трайно безработните лица, т.е. тези, които са безработни от повече от една година.

2. Помощите, които са предоставяни с договори за обучение и не отговарят на условията, посочени в параграф 1, са несъвместими с общия пазар.

Член 2

1. Помощите, предоставяни от Италия по силата на член 15 от Закона от 196/97 за преобразуването на договори за обучение в договори за неопределен срок, са съвместими с общия пазар и със Споразумението за ЕИП, ако отговарят на условието за нетно разкриване на работно място, определено в Насоките за помощите за заетост.

Списъчният състав на предприятието се изчислява, като се извадят работните места, ползващи се от преобразуването, и работните места, създадени посредством срочни договори или договори, които не гарантират известна трайност на заетостта.

2. Тъй като помощите за преобразуване на договорите за обучение в договори за неопределено време не отговарят на посоченото в параграф 1 условие, те са несъвместими с общия пазар.

Член 3

Италия приема всички необходими мерки, за да възстанови от бенефициерите помощите, които вече са предоставени незаконосъобразно и не отговарят на условията, посочени в членове 1 и 2.

Възстановяването се извършва съобразно с процедурите по националното право. Върху подлежащите на възстановяване суми се начислява лихва от датата, на която те са предоставени на разположение на бенефициерите, до ефективното им възстановяване. Лихвите се изчисляват въз основа на референтния лихвен процент, използван за изчисляването на субсидията, еквивалентна на регионална помощ.

Член 4

В двумесечен срок от датата на уведомяването за настоящото решение Италия информира Комисията за мерките, които е приела, за да се съобрази с него."
[неофициален превод]

II — Посоченото по-горе Решение по дело Комисия/Италия

3 На 15 март 2002 г. Комисията предявява, в съответствие с член 226 ЕО и на основание член 88, параграф 2, втора алинея ЕО иск за установяване на неизпълнение на задължения срещу Италианската република, за да се установи, че последната не е приела в определените срокове всички необходими мерки за възстановяване от бенефициерите на помощите, които съгласно Решение 2000/128 са обявени за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар, и че във всички случаи тази държава членка не е информирала Комисията за приетите мерки.

4 В точка 1 от диспозитива на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, Съдът се произнася, както следва:

„Като не е приела в определените срокове всички необходими мерки за възстановяване от бенефициерите на помощите, които съгласно [Решение 2000/128] са обявени за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар, Италианската република не е изпълнила задълженията си по членове 3 и 4 от посоченото решение."

III — Досъдебна процедура

5 Вследствие на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, и за да се ускори процедурата по възстановяване, с писмо от 7 юли 2004 г. Комисията определя условията, при които трябва да се извърши това възстановяване. Тъй като не получава отговор от италианските власти, с писмо от 7 декември същата година Комисията отправя искане за информация за напредъка по отношение на процедурата по възстановяване.

6 Вследствие на искания за информация, направени на 28 февруари, 12 април, 28 юни и 19 август 2005 г., Италианската република уведомява Комисията, че 588 предприятия са се ползвали от помощи в размер над 500 000 EUR и 871 — от помощи в размер между 250 000 EUR и 500 000 EUR, че през септември 2005 г. са изпратени разпорежданията за възстановяване срещу 1 009 от 1 457 предприятия и че срещу тези разпореждания са подадени редица жалби от страна на предприятията бенефициери.

7 Вследствие на искане на Италианската република, с писмо от 27 октомври 2005 г. Комисията приема невъзстановяването на помощите, предоставени след ноември 1995 г., доколкото те се отнасят до наемане на работа на работници и служители преди тази дата. По този повод Комисията отправя въпрос до тази държава членка и за причините, поради които все още не са изпратени 448 разпореждания за възстановяване до техните адресати, както и за вече възстановените суми и за тези, които остават да бъдат възстановени — въпроси, които тя възпроизвежда и в писмо от 9 декември 2005 г.

8 След като Италианската република уведомява Комисията, че 62 предприятия трябва да бъдат изключени от процедурата по възстановяване, тази институция отправя въпрос до съответната държава членка за причините за това изключване, доколкото процедурите за проверка е трябвало да бъдат приключени преди началото на 2005 г., и възпроизвежда въпросите си относно напредъка на процедурата по възстановяване.

9 С писмо от 29 март 2006 г. италианските власти уведомяват Комисията за изключването на още 113 предприятия от процедурата по възстановяване и посочва 363 жалби пред съдилищата срещу разпорежданията за възстановяване. На 11 април и 6 юли 2006 г. Комисията подновява исканията си за разяснения и уточнения и заявява готовност за среща с посочените власти.

10 По повод на тази среща, проведена на 20 юли 2006, Италианската република обявява, че се създава нова административна единица, в която се съсредоточават всички процедури по възстановяване.

11 На 10 ноември 2006 г. италианските власти уведомяват Комисията, че общата сума, подлежаща на възстановяване от 1 059 предприятия, възлиза на 444 738 911,88 EUR, от които вече са възстановени 2 481 950,42 EUR.

12 На 19 декември 2006 г., като отбелязва липсата на напредък на процедурата по възстановяване, Комисията уточнява пред италианските власти, че има възможността да сезира Съда на Европейските общности съгласно член 228, параграф 2 ЕО. В отговор на това посочените власти информират Комисията с писмо от 23 март 2007 г., че общата сума на подлежащите на възстановяване помощи достига 519 958 761,97 EUR, от които вече са възстановени 1 626 129,22 EUR.

13 На 19 юли 2007 г. Комисията изпраща до Италианската република официално уведомително писмо на основание посочената разпоредба, в което подчертава невъзможността на тази държава членка да определи ясно броя на бенефициерите, които дължат възстановяване на разглежданите незаконосъобразни помощи.

14 В отговор на това официално уведомително писмо, на 23 септември и 7 декември 2007 г. Италианската република информира Комисията, от една страна, че с декрет на председателя на Министерския съвет от 23 май 2007 г., уреждащ условията на декларацията, заместваща констативен акт, що се отнася до някои държавни помощи, обявени за несъвместими от Европейската комисия (GURI

№ 160 от 12 юли 2007 г., стр. 13), се предвижда занапред предприятията — бенефициери на незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар помощи, да не могат да получават нови държавни помощи, ако не декларират предварително, че са възстановили първите, и от друга страна, че е открита блокирана банкова сметка в Banca d'Italia, позволяваща на засегнатите от процедурата по възстановяване предприятия да внесат обратно помощите. От друга страна, тази държава членка посочва обективни трудности при възстановяването, дължащи се на големия брой бенефициери предвид обстоятелството, че с Решение 2000/128 са въведени нови критерии за проверка на съвместимостта на помощите, считано от ноември 1995 г., като дипломата на работниците и служителите и евентуалното увеличаване на работните места вследствие на новите наемания на работа на работници и служители.

15 На 1 февруари 2008 г. Комисията изпраща на Италианската република мотивирано становище на основание член 228, параграф 2 ЕО, съгласно което отчита практическите трудности, с които се сблъсква последната при възстановяването на незаконосъобразно предоставените помощи, и обстоятелството, че вече са започнати процедурите по изпълнение на Решение 2000/128, но отбелязва все пак, че след повече от три години от постановяването на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, са възстановени само 0,5 % от незаконосъобразно предоставените помощи. Освен това тя приканва посочената държава членка да се съобрази с това мотивирано становище в двумесечен срок от съобщаването му и да приеме необходимите мерки за изпълнение на посоченото съдебно решение.

16 В отговор на това италианските власти изпращат на Комисията различни сведения, като посочват, че са се увеличили възстановените суми, както и че е приет Декрет-закон № 59 от 8 април 2008 г. за неотложни мерки за изпълнението на общностни задължения и на решения на Съда на Европейските общности (GURI, бр. 84 от 9 април 2008 г., стр. 3), предназначен да разреши процедурния проблем с постановеното от италианските юрисдикции спиране на изпълнението на разпорежданията за възстановяване. Вследствие изпращането на текста на този декрет, с писма от 14 май и 23 юли 2008 г. Комисията приема да спре

за няколко месеца изпълнението на решението си да сезира Съда, за да може да прецени последиците от тази нова правна уредба спрямо процедурата по възстановяване.

17 По искане на Комисията за получаване на пълна актуална информация за напредъка по отношение на процедурата по възстановяване, на 11 септември 2008 г. Италианската република изпраща сведения, от които е видно, че към 3 септември 2008 г. общата сума, подлежаща на възстановяване, възлиза на 389 712 614,57 EUR, а вече възстановените суми са в размер на 37 508 710,80 EUR.

18 На 14 ноември 2008 г. италианските власти изпращат на Комисията нова справка за подлежащите на възстановяване суми, които са намалени на 363 526 898,76 EUR, от които вече са върнати обратно 43 348 730,34 EUR, като по този повод посочват, че принудителното събиране на сумите е извършено от дружество, което има пълна свобода да определя сроковете за събиране на вземанията, но за действията на което обаче може да се потърси отговорност едва след изтичане на срок от три години, считано от момента, в който то е поело функциите си.

19 На 22 юни 2009 г. Италианската република уведомява Комисията, че подлежащите на възстановяване суми са сведени до 281 525 686,79 EUR, от които вече са възстановени 52 088 600,60 EUR.

20 При тези условия Комисията решава да предяви настоящия иск.

IV — По неизпълнението на задължения от държава членка

А — *Доводи на страните*

21 Относно твърдяното от Комисията неизпълнение на задължения, тя счита, че към момента на изтичане на срока, определен в мотивираното становище, Италианската република не е възстановила цялата сума на незаконосъобразно предоставените помощи, а именно 519 958 761,97 EUR, която се съдържа в писмото от тази държава членка от 23 март 2007 г.

22 Комисията изключва да е налице каквато и да било абсолютна невъзможност за възстановяване на посочените помощи, доколкото твърди, от една страна, че съответната държава членка изобщо не се е позовала на подобна невъзможност в хода на досъдебното производство и от друга страна, че условията, от които зависи изводът за наличие на такава невъзможност, очевидно не са изпълнени в конкретния случай. В това отношение в точка 27 от Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, Съдът вече е отхвърлил възможността Италианската република да се позовава на това основание на големия брой предприятия, спрямо които се провежда процедурата по възстановяване, както и на още по-големия брой засегнати работници и служители.

23 Италианската република оспорва общия размер на подлежащите на възстановяване суми и го определя на 251 271 032,37 EUR, като същевременно приема, че към юли 2010 г. са ѝ възстановени само 63 062 555,46 EUR, към които обаче трябва да се добавят 73 353 387,28 EUR на различни основания, за което свидетелстват данните, съдържащи се в приложен към дупликата DVD.

24 В това отношение в съдебното заседание Комисията приема, че общият размер на разпределените помощи действително възлиза на 251 271 032,37 EUR и че помощи в размер на 63 062 555,46 EUR са възстановени от Италианската република.

25 За да оспори наличието на неизпълнение на задължения, Италианската република твърди, че процедурата по възстановяване на разглежданите незаконосъобразни помощи се характеризира с особено специфична трудност, отговаряща на условията на абсолютна невъзможност с временен характер. В това отношение тя посочва условния характер на Решение 2000/128. Тя поддържа също, че италианската администрация не е разполагала с данни, позволяващи ѝ да провери съвместимостта на посочените помощи с общия пазар. От друга страна, тя е предприела всички необходими действия пред съответните предприятия, за да приложи процедурата по възстановяване. Впрочем започването на тази процедура по отношение на всички предприятия, които са освободени от осигурителни вноски, както и изменението на законодателната ѝ рамка за тази цел са позволили да се получи необходимата информация, за да изпълни задължението си за възстановяване, и са довели до значително увеличаване на възстановените суми. Така за периода, през който италианските власти не разполагат с достатъчно информация, позволяваща да приложат процедурите по възстановяване, са изпълнени условията за наличието на абсолютна невъзможност, като това положение отпада от момента, в който са на разположение необходимите данни за провеждане на тези процедури.

Б — *Съображения на Съда*

26 За да се определи дали Италианската република е приела всички необходими мерки за съобразяване с Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, следва да се провери дали размерът на помощите, предмет на настоящия спор, е възстановен от предприятията бенефициери.

27 В това отношение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика датата, към която се преценява наличието на неизпълнение на задължения по член 228, параграф 2 ЕО, е датата на изтичане на срока, определен в издаденото въз основа на тази разпоредба мотивирано становище (вж. Решение от 12 юли 2005 г. по дело Комисия/Франция, C-304/02, Recueil, стр. I-6263, точка 30 и Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, C-369/07, Сборник, стр. I-5703, точка 43), в случая 1 април 2008 г.

28 Безспорно е обаче, че към посочената дата размерът на недължимо предоставените помощи не е възстановен изцяло от италианските власти, поради което е налице частично неизпълнение на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе.

29 Относно правното основание, изтъкнато от Италианската република и според което тя е била изправена пред абсолютна временна невъзможност да възстанови разглежданите помощи поради големия брой предприятия бенефициери и поради факта, че не е била на разположение необходимата информация за изчисляването на подлежащите на възстановяване суми, следва да се отбележи преди всичко, че в точки 22 и 23 от Решение по дело Комисия/Италия Съдът вече е отказал да приеме подобен довод.

30 В това отношение, след като посочва постоянната съдебна практика, съгласно която, след като решението на Комисията, с което се изисква да се преустанови предоставянето на държавна помощ, несъвместима с общия пазар, не е било предмет на пряко производство или исковата молба или жалбата е била отхвърлена, единственото правно основание за защита, което държава членка може да изтъква срещу иск за установяване на неизпълнение на задължения, се извежда от абсолютната невъзможност да се изпълни правилно това решение, в посочените точки 22 и 23 Съдът напомня, че нито опасението от възникване на вътрешни затруднения, дори да са непреодолими, нито обстоятелството, че съответната държава членка изпитва необходимост да провери отделното положение на всяко от съответните предприятия, не може да обоснове неизпълнението на задълженията ѝ по правото на Съюза.

31 Освен това следва да се приеме, че мерките, приложени от Италианската република, считано от 2006 г., за да се преодолеят трудностите по установяване и събиране на сумите на разглежданите незаконосъобразни помощи, са се оказали годни да насърчат възстановяването на последните, както впрочем твърди и тази държава членка, и че забавянето при прилагането на Решение 2000/128 се дължи основно на закъснялата ѝ намеса, тъй като е приела посочените мерки не по-рано от две години след Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе. В това отношение е неотносимо обстоятелството, че съответната държава членка е уведомила Комисията за трудностите, които среща при възстановяването на посочените помощи, и за възприетите разрешения за преодоляването им.

32 От друга страна, макар да е вярно, че Италианската република е имала нужда от по-голям период от време, за да установи бенефициерите и размера на помощите, предоставени съгласно схема, обявена за несъвместима с общия пазар, отколкото ако се разглеждаше само една отделна помощ, обстоятелство, което може да бъде взето предвид, за да се определи основният размер на периодичната имуществена санкция, от дадените от тази държава членка обяснения не е видно всички мерки, приети за възстановяване на разглежданите помощи, да са подложени на постоянен и ефикасен контрол, както го изисква изпълнението на постановеното в подобен случай съдебно решение във връзка с неизпълнението на задължения.

33 Следователно Италианската република няма основание да поддържа, че е взела всички необходими мерки, за да приложи процедурата по възстановяване на разглежданите помощи.

34 При тези условия следва да се приеме, че като не е приела към датата на изтичане на срока, определен в мотивираното становище, издадено от Комисията на 1 февруари 2008 г. на основание член 228 ЕО, всички мерки за изпълнението на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, относно възстановяването от бенефициерите на помощите, обявени съгласно текста на Решение 2000/128 за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар, Италианската

република не е изпълнила задълженията си по това решение и по член 228, параграф 1 ЕО.

V — По имуществените санкции

35 След като установи, че Италианската република не се е съобразила в определения в мотивираното становище срок с Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, Съдът може съгласно член 228, параграф 2, трета алинея ЕО да наложи на тази държава членка да заплати еднократно сума или периодична имуществена санкция.

36 В това отношение трябва да се напомни, че по всяко дело Съдът следва в зависимост от обстоятелствата в конкретния случай, с който е сезиран, както и в зависимост от степента на убеждаване и възпиране, която той счита за необходима, да определя подходящите имуществени санкции, за да се осигури възможно най-бързо изпълнение на предходно решение, установяващо неизпълнение на задължения, и да се предотврати повтарянето на аналогични нарушения на правото на Съюза (Решение от 31 март 2011 г. по дело Комисия/Гърция, C-407/09, Сборник, стр. I-2467, точка 29 и цитираната съдебна практика).

37 За тази цел предложенията на Комисията не могат да обвържат Съда и представляват само полезна отправна точка. По същия начин насоки, като съдържащите се в съобщенията на Комисията, също не обвързват Съда, а допринасят за гарантиране на прозрачността, предвидимостта и правната сигурност в дейността на тази институция (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 112 и цитираната съдебна практика).

А — *По периодичната имуществена санкция*

1. Доводи на страните

38 Като се позовава на метода на изчисляване, изложен в нейното Съобщение SEC(2005) 1658 от 13 декември 2005 г. относно прилагането на член 228 ЕО, изменено със Съобщение SEC(2010) 923 от 20 юли 2010 г., озаглавено „Прилагане на член 260 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Актуализиране на данните, използвани при изчисляването на еднократно платимите суми и периодичните имуществени санкции, предлагани от Комисията на Съда в производствата за установяване на нарушения“ (наричано по-нататък „съобщението от 2010 г.“), Комисията счита, че тъй като периодичната имуществена санкция за всеки ден забава, първоначално определена на 285 696 EUR и намалена впоследствие на 244 800 EUR съгласно съобщението от 2010 г., е изчислена въз основа на базисна сума от 600 EUR с коефициент 8 за тежестта на нарушението, с коефициент 3 за продължителността на нарушението и с фактор *n* 17, тази имуществена санкция е пропорционална на тежестта и продължителността на нарушението предвид необходимостта да ѝ се придаде принудително и възпиращо действие.

39 В това отношение Комисията твърди, от една страна, че разпоредбите на Договора за ЕО относно държавните помощи съставляват едни от крайъгълните камъни на осъществяването на вътрешния пазар, което е видно по-специално от член 87 ЕО и от практиката на Съда. От друга страна, вредоносните последици от невъзстановяването на незаконосъобразните помощи били още по-големи, тъй като последните са в значителен размер и са предоставени на голям брой предприятия, които при това спадат към различни сектори на икономиката. Тя се позовава и на обстоятелството, че продължителността на нарушението към датата на сезиране на Съда е била 62 месеца. От друга страна, Комисията посочва, че преценката ѝ се потвърждава от точки 118—120 от Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе.

40 Италианската република поддържа, че размерът на исканата от Комисията периодична имуществена санкция е непропорционален и погрешен. Посоченият размер не отчитал, от една страна, напредъка при изпълнението на задължението на тази държава членка, довел до това, че сума, съответстваща на 70 % от подлежащите на възстановяване суми, действително е върната обратно от съответните предприятия, и не отчитал, от друга страна, присъщите на разглежданото възстановяване трудности. Посочената държава членка изтъква и непропорционалността на коефициента на тежест на нарушението, който трябвало да бъде определен на 1, предвид коефициента 4, предложен от Комисията в случая, по който е постановено Решение от 25 ноември 2003 г. по дело Комисия/Испания (C-278/01, Recueil, стр. I-14141), което се отнася до въпроси на здравето на хората и околната среда.

41 Накрая Италианската република твърди, че е необходимо Съдът да съобрази размера на периодичната имуществена санкция с постигнатия напредък при изпълнение на задължението на съответната държава членка, както е направил в Решение по дело Комисия/Испания, посочено по-горе. Липсата на подобно съобразяване би представлявала сама по себе си съществен порок, засягащ предложените от Комисията условия за изчисляване.

2. Съображения на Съда

а) По принципа за налагането на периодична имуществена санкция

42 Съдът е приел, че налагането на периодична имуществена санкция е обосновано по принцип само доколкото продължава да е налице неизпълнението на задължения на държава членка, произтичащо от неизпълнение на предходно съдебно решение до разглеждането на фактите от Съда (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 59 и цитираната съдебна практика).

43 Освен това, що се отнася до възстановяването на държавни помощи, несъвместими с общия пазар, практиката на Съда, както и съображение 13 и член 14, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) изискват държавата членка, отпускаща помощта, да осъществи без отлагане ефективно възстановяване, за да гарантира полезното действие на решението на Комисията, предвиждащо възстановяване на незаконосъобразно предоставените помощи (вж. в този смисъл Решение от 5 октомври 2006 г. по дело Комисия/Франция, C-232/05, Recueil, стр. I-10071, точки 42, 43 и 50).

44 В конкретния случай се налага изводът, че към датата на приключване на устната фаза на настоящото производство, съществена част от разглежданите помощи не е била възстановена, което е попречило на предвиденото в съображение 13 от Регламент № 659/1999 възстановяване на ефективната конкуренция.

45 При тези условия Съдът счита, че осъждането на Италианската република да заплати периодична имуществена санкция представлява подходящо финансово средство, което да я накара да вземе необходимите мерки за преустановяване на констатираното неизпълнение и за осигуряване на пълното изпълнение на Решение 2000/128, както и на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе.

б) По налагането на периодичната имуществена санкция

46 За целите на налагането на периодичната имуществена санкция в настоящия случай, следва да се определи, първо, формата на периодичната имуществена санкция, второ, основният ѝ размер и трето, условията за погасяването ѝ.

i) По формата на периодичната имуществена санкция

47 За да се определи формата на периодичната имуществена санкция, следва да се вземе предвид посочената от Италианската република специфика на действията по възстановяване на помощите, предоставени съгласно схемата, обявена с Решение 200/128 за несъвместима с общия пазар.

48 Що се отнася до постоянната величина на предложения от Комисията размер на периодичната имуществена санкция, изглежда, че за Италианската република ще бъде особено трудно да постигне в кратки срокове пълно изпълнение на Решение 2000/128 и следователно на Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, като се има предвид, че свързаните с това действия се отнасят до голям брой предприятия.

49 Предвид тази особеност е възможно посочената държава членка да постигне съществено увеличаване на степента на изпълнение на Решение 2000/128, без да достигне до пълното му изпълнение в този срок. Ако размерът на постоянната имуществена санкция е постоянна величина, тази санкция би продължавала да бъде изискуема в нейната цялост, докато съответната държава членка не осъществи пълно прилагане на посоченото решение. При тези условия санкция, с която се отчита постигнатият евентуално напредък от държавата членка при изпълнението на задълженията ѝ, изглежда съобразена със специфичните условия на конкретния случай и следователно е пропорционална на установеното неизпълнение на задължения (вж. по аналогия Решение по дело Комисия/Испания, посочено по-горе, точки 48 и 49).

50 В това отношение трябва да се отбележи и че относно възстановяването на незаконосъобразните държавни помощи съответната държава членка трябва да представи доказателство за възстановяването на посочените помощи на тази институция, както следва от принципа на лоялно сътрудничество, за да осигури пълното спазване на разпоредбите на Договора, и както е видно в случая от член 4 от Решение 2000/128 (вж. в този смисъл Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 75). Ето защо при изчисляването на периодичната имуществена санкция по настоящия спор, възстановяването на

посочените помощи може да бъде взето предвид само при условие че Комисията е била уведомена за това възстановяване и е имала възможност да прецени дали е уместно така представеното ѝ доказателство в това отношение

51 С оглед на изложеното по-горе, за да бъде периодичната имуществена санкция съобразена със специфичните обстоятелства на случая и да бъде пропорционална на установеното неизпълнение на задължения, нейният размер следва да се определи, като се вземе предвид постигнатият от държавата членка ответник напредък при изпълнението на Решение 2000/128 (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Испания, посочено по-горе, точка 50), доколкото от преписката е видно, че тази държава членка е в състояние да представи пряко и надеждно доказателство за посоченото изпълнение, така че определянето на тази периодична имуществена санкция да бъде осъществимо. Впрочем в случая Италианската република е приложила към писмената си дуплика DVD, съдържащ доказателства под формата на документи за извършени плащания, удостоверяващи пряко и надеждно движението на финансови средства, представляващо възстановяването на вече върнатите незаконосъобразни помощи. В отговор на писмен въпрос Комисията посочва, че тези документи за извършени плащания за отделните предприятия, съпоставени със сумите, възпроизведени в обобщителната таблица, която също се съдържа в приложение към посочената писмена дуплика, подкрепят твърденията на Италианската република относно размера на вече възстановените помощи, а именно 63 062 555 EUR. При тези условия предоставянето от посочената държава членка на тази документи може да се счита за представяне на пряко и надеждно доказателство за изпълнението на задълженията ѝ в конкретния случай.

52 При това положение на Италианската република следва да се наложи периодично плащане на сума, пресметната, като се умножи основният размер с процента на незаконосъобразните помощи, чието възстановяване все още не е осъществено или не е доказано по отношение на общия размер на все още невъзстановените помощи към датата на обявяване на настоящото решение (вж. по аналогия Решение по дело Комисия/Испания, посочено по-горе, точка 50).

53 В това отношение при изчисляването на периодичната имуществена санкция по настоящия спор възстановяването на посочените помощи може да бъде взето предвид само при условие че Комисията е била уведомена за това възстановяване и е имала възможност да прецени дали е уместно така представеното ѝ доказателство в това отношение (вж. в този смисъл Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 75).

54 Ето защо периодичността на тази санкция следва да се определи, като се постави на шестмесечна основа, за да се позволи на Комисията да преценява напредъка на действията по възстановяване предвид преобладаващото положение при изтичането на въпросния период, като същевременно се позволи на държавата членка ответник да разполага с необходимото време за събирането и изпращането на необходимите сведения, с които да се докаже възстановяването за съответния период на недължимо предоставените суми.

55 Следователно изчисляването на периодичната имуществена санкция ще се извършва на шестмесечна основа и размерът ѝ ще се пресмята, като се умножи основният размер с процента на незаконосъобразните помощи, чието възстановяване все още не е осъществено или не е доказано при изтичане на съответния период по отношение на общия размер на все още невъзстановените помощи към датата на обявяване на настоящото решение.

ii) По основния размер на периодичната имуществена санкция

56 Следва да се напомни, че при упражняване на правото си на преценка в тази област Съдът трябва да определи периодичната имуществена санкция по такъв начин, че тя да бъде, от една страна, съобразена с обстоятелствата и от друга, пропорционална на установеното неизпълнение, както и на платежоспособността на съответната държава членка (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 114 и цитираната съдебна практика).

57 Основните критерии, които трябва да се вземат предвид при преценката на Съда, за да се осигури принудителният характер на периодичната имуществена санкция с оглед на еднаквото и ефективно прилагане на правото на Съюза, по принцип са продължителността на нарушението, степента на тежест на нарушението и платежоспособността на съответната държава членка. За прилагането на тези критерии Съдът трябва да отчете по-конкретно последиците от неизпълнението за частните и за обществените интереси, както и необходимостта да се постигне спешно изпълнение на задълженията от страна на съответната държава членка (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 115 и цитираната съдебна практика).

58 Съгласно постоянната съдебна продължителността на нарушението следва да се преценява от Съда, като се отчита моментът, в който той разглежда фактите, а не с оглед на момента, в който е бил сезиран от Комисията (вж. в този смисъл Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 116 и цитираната съдебна практика).

59 Тъй като Италианската република не е в състояние да докаже, че е преустановила неизпълнението на задължението си да изпълни изцяло Решение по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, както бе установено в точка 44 от настоящото решение, следва да се приеме, че това неизпълнение продължава повече от седем години, което представлява значителен период от време.

60 Относно тежестта на нарушението следва да се напомни, че разпоредбите на Договора в областта на конкуренцията, и по-специално тези относно държавните помощи, имат основополагащо значение и представляват израз на една от основните задачи, възложени на Европейския съюз. Към момента, в който Съдът преценява необходимостта от и размера на настоящата периодична имуществена санкция, посоченото основно значение на тези разпоредби е видно от член 3, параграф 3 ДЕС, а именно относно установяването на вътрешен пазар, както и от Протокол № 27 относно вътрешния пазар и конкуренцията, който по силата на член 51 ДЕС представлява неразделна част от Договорите и съгласно който вътрешният пазар включва система, гарантираща, че конкуренцията не се нарушава.

61 В това отношение възстановяването на помощи, несъвместими с общия пазар, има за цел да се предотврати нарушаването на конкуренцията, причинено от конкурентното предимство, от което се е възползвал бенефициерът на тази помощ на пазара по отношение на своите конкуренти, и по този начин да се възстанови положението, съществуващо преди предоставянето на посочената помощ (вж. в този смисъл Решение от 4 април 1995 г. по дело Комисия/Италия, C-348/93, Recueil, стр. I-673, точка 27).

62 Освен това с възстановяването се санкционира не само несъвместимостта на разглежданата помощ, но и неизпълнението от държавата членка на двойното ѝ задължение по член 108, параграф 3 ДФЕС, съгласно който тази държава, от една страна, трябва да информира Комисията за планове за предоставянето или изменението на помощта и от друга, не може да започне прилагането на предложените мерки, докато тази процедура не доведе до постановяването на окончателно решение.

63 Накрая е необходимо да се добави, че в случая, наред с обстоятелството, че разглежданите незаконосъобразни помощи накърняват в голяма степен конкуренцията поради значителния им размер, особено големия брой на бенефициерите им, както и предоставянето им независимо от икономическия сектор, в който упражняват дейността си тези бенефициери, както правилно отбелязва Комисията, е безспорно, че съществена част от разглежданите суми все още не е възстановена или че доказателството за това възстановяване не е представено на Комисията.

64 При все това, както е видно от разискванията в съдебното заседание, следва да се посочи, че Италианската република и Комисията не спорят по общия размер на разпределените помощи, който възлиза на 251 271 032,37 EUR. Освен това последната приема, че помощи с общ размер от 63 062 555 EUR трябва да се считат за възстановени.

65 Що се отнася до платежоспособността на Италианската република, Съдът многократно се е произнасял, че методът на изчисление, съгласно който Комисията предлага да се умножи основният размер със специален коефициент, приложим за разглежданата държава членка, представлява подходящ начин за отразяване на платежоспособността на тази държава членка, като едновременно с това запазва разумно разграничаване между различните държави членки (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 123 и цитираната съдебна практика). Ето защо следва, както е направила Комисията съгласно съобщението от 2010 г., да се вземат предвид последните изменения на инфлацията и на брутния вътрешен продукт (БВП) в съответната държава членка.

66 За да определи обаче основния размер на периодичната имуществена санкция по настоящия спор, Съдът трябва да вземе предвид и спецификите, които са присъщи на възстановяването на посочените в точка 32 от настоящото решение помощи, предоставени съгласно схемата за помощи, обявена за несъвместима с общия пазар.

67 В съответствие с изложените по-горе съображения Съдът счита, че в случая е подходящо да се наложи периодична имуществена санкция с основен размер 30 милиона евро на шестмесечие.

68 Ето защо Италианската република следва да бъде осъдена да заплаща на Комисията по сметка „Собствени ресурси на Европейския съюз“ периодична имуществена санкция в размер, който съответства на основния размер от 30 милиона евро, умножен по процента на незаконосъобразните несъвместими помощи, чието възстановяване все още не е осъществено или не е доказано при изтичане на съответния период, и който е изчислен по отношение на общия размер на все още невъзстановените помощи към датата на обявяване на настоящото решение, за всяко шестмесечие закъснение при прилагането на необходимите мерки за съобразяване с Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия,

посочено по-горе, считано от обявяване на настоящото решение до изпълнението на посоченото решение от 1 април 2004 г.

iii) По условията за погасяване на периодичната имуществена санкция

69 Необходимо е да се отбележи, както следва от точка 51 от настоящото решение, че съответната държава членка следва да представи на Комисията пряко и надеждно доказателство за изпълнението на Решение 2000/128 и за ефективното възстановяване на размера на разглежданите незаконосъобразни помощи.

70 В това отношение в хипотезата, в която разглежданите незаконосъобразни помощи са възстановени от предприятието бенефициер, Италианската република е длъжна да представи документи за извършени плащания, удостоверяващи всяко движение на съответните финансови средства, за които се твърди, че съответстват на възстановяването на част от подлежащите на възстановяване незаконосъобразни помощи.

71 Извън посочената хипотеза следва да се съобрази естеството на доказателството, изисквано с оглед на специфичните фактически обстоятелства, с които се сблъсква съответната държава членка при извършване на действията по възстановяване.

72 Относно хипотезите, в които разглежданите помощи трябва да бъдат възстановени от предприятия, които са в несъстоятелност или спрямо които се провежда производство по несъстоятелност, чийто предмет е реализацията на активите и погасяването на пасивите, следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика обстоятелството, че предприятия са в затруднено положение или в несъстоятелност, не засяга задължението за възстановяване (вж.

по-специално Решение от 6 декември 2007 г. по дело Комисия/Италия, C-280/05, точка 28 и цитираната съдебна практика).

73 Също съгласно постоянната съдебна практика възстановяването на предишното положение и премахването на произтичащото от незаконосъобразно предоставените помощи нарушение на конкуренцията могат по принцип да се осъществят чрез вписване на задължението, свързано с възстановяването на съответните помощи, в списъка на задълженията на предприятието (Решение от 14 април 2011 г. по дело Комисия/Полша, C-331/09, Сборник, стр. I-2933, точка 60 и цитираната съдебна практика).

74 Следователно за целите на изчисляването на периодичната имуществена санкция по настоящия спор Италианската република следва да представи на Комисията доказателството за регистрирането на разглежданите вземания в рамките на производството по настоятелност. При невъзможност да го направи тази държава членка трябва да посочи всяко обстоятелство, с което може да се установи, че е положила необходимата дължима грижа в това отношение. По-конкретно, в случай че искането за регистриране на вземане е отхвърлено, тя следва да докаже, че съгласно националното право е завела дело с оглед на оспорването на посочения отказ.

75 Следователно, противно на твърденията на Комисията, за целите на изчисляването на периодичната имуществена санкция по настоящия спор и относно предприятия, които са в несъстоятелност или спрямо които се провежда производство по несъстоятелност, не може да се възлага в тежест на Италианската република задължението да докаже не само вписването на вземанията в пасива на предприятията, но и продажбата на активите им при пазарни условия. Както правилно посочва тази държава членка с оглед на уважаването на искането на Комисията относно плащането на периодичните имуществени санкции, дължими в изпълнение на настоящото решение, не трябва да се вземат предвид сумите, които все още не са възстановени от предприятия в несъстоятелност и за възстановяването на които посочената държава членка е положила необходимата дължима грижа. В противен случай посочената периодична имуществена санкция би се оказала несъобразена и непропорционална на установеното неизпълнение на задължения, посочено в точка 49 от настоящото решение, като би възложила на Италианската република финансова тежест, произтичаща от самото естество на производството по несъстоятелност, както

и от продължителността му, която не може да бъде намалена и върху която тази държава членка няма пряко влияние.

76 Що се отнася до хипотезите, в които разглежданите незаконосъобразни помощи трябва да се възстановят от предприятия, срещу които безуспешно са предприети индивидуални обезпечителни мерки и мерки за изпълнение, трябва да се напомни, че съответната държава членка следва да приеме и след това да съобщи на Комисията всички мерки, позволяващи да си възстанови незаконосъобразно предоставените помощи, както и при необходимост тези, които са насочени към прекратяването на тези предприятия по съдебен ред, така че да може да получи вземанията си от активите им (вж. в този смисъл Решение от 6 декември 2007 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 28 и цитираната съдебна практика). Ето защо държавата членка следва да представи доказателство, на първо място, че срещу съответните предприятия е образувано производство по несъстоятелност и на второ място, че вземанията са вписани в пасива им в съответствие с принципите, напомнени в точки 72—74 от настоящото решение.

77 Относно хипотезите, в които разглежданите незаконосъобразни помощи трябва да бъдат възстановени от вече несъществуващи предприятия, доказателството за заличаването им от регистрите е достатъчно, за да се докаже, че те не съществуват и следователно че не е възможно да се възстановят тези помощи.

78 Накрая, относно хипотезите, в които разпорежданията за възстановяване на разглежданите незаконосъобразни помощи са предмет на оспорване пред националните юрисдикции, съответната държава членка следва да оспори, съгласно изискването за ефективно възстановяване на несъвместимите с общия пазар помощи, всяко национално решение, с което се лишава от действие решение на Комисията, по специално поради причини, свързани, както е в настоящия случай, с прилагането на правилата за давност (вж. по аналогия Решение от 20 март 1997 г. по дело Alcan Deutschland, C-24/95, Recueil, стр. I-1591, точки 34 и 38) или за доказването. Ето защо по аналогични на посочените в точка 74 от настоящото решение съображения доказателството за такава дължима грижа е достатъчно, за да се изключат съответните помощи от съвкупността от все още

невъзстановени помощи, които трябва да се вземат предвид при изчисляването на периодичната имуществена санкция.

Б — *По еднократно платимата сума*

1. Доводи на страните

79 Като се позовава на метода на изчисляване, изложен в нейното съобщение от 13 декември 2005 г., изменено със съобщението от 2010 г., Комисията счита, че еднократно платима сума за всеки ден забава, първоначално определена на 31 744 EUR и намалена впоследствие на 27 200 EUR съгласно последното съобщение, изчислена въз основа на базисна сума от 200 EUR с коефициент 8 за тежестта на нарушението, с коефициент 3 за продължителността на нарушението и с фактор *n* 17, умножен по броя на дните, през които продължава нарушението от 1 април 2004 г. до деня на обявяване на настоящото решение, е съобразена с тежестта на нарушението и има необходимото възпиращо действие.

80 Относно начина си на изчисляване Комисията посочва, че той трябва във всеки конкретен случай да бъде функция от всички релевантни елементи, по-специално от продължителността на неизпълнението след постановяване на съдебното решение, с което то е установено, от разглежданите публични и частни интереси и от поведението на Италианската република. С оглед на обстоятелството, че последната не е изпълнила задълженията си десет години след приемането на Решение 2000/128 и шест години след постановяването на Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, и на това, че разглежданите помощи са предоставени независимо от икономическия сектор, в който упражняват дейността си бенефициерите, и са облагоприятствали главно италиански предприятия, Комисията счита, че направеното пред Съда предложение е подходящо.

81 Италианската република поддържа, че размерът на еднократно платимата сума е непропорционален по отношение на нейното поведение и на евентуалната вреда, която би причинило твърдяното неизпълнение по-специално с оглед на Решение от 12 юли 2005 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе. В това отношение тази държава членка набляга на специфичните условия в случая, свързани със сложността, присъща на Решение 2000/128 и с невъзможността за изпълнение на последното в кратки срокове, и подчертава позитивното си поведение в хода на производството.

2. Съображения на Съда

а) По принципа за налагането на еднократно платима сума

82 В началото следва да се напомни, че предвид целите на производството, предвидено в член 228, параграф 2 ЕО, при упражняването на повереното му в рамките на посочения член право на преценка Съдът има право да наложи кумулативно периодична имуществена санкция и еднократно платима сума (вж. в този смисъл Решение от 12 юли 2005 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, точка 83).

83 Налагането на еднократно платима сума трябва във всеки конкретен случай да бъде функция от всички релевантни елементи, свързани както с характеристиките на установеното неизпълнение на задължения, така и с поведението на самата държава членка, срещу която е образувано производството по член 228 ЕО. В това отношение посочената разпоредба предоставя на Съда широко право на преценка, за да реши дали да бъде наложена такава санкция (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 144 и цитираната съдебна практика).

84 В случая наред с тежестта на разглежданото неизпълнение на задължения, установено в точки 60—63 от настоящото решение, следва да се отбележи, че към датата на приключване на устната фаза на производството, или повече от седем години след датата на обявяването на Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, и повече от дванадесет години след приемането на 11 май 1999 г. на Решение 2000/128, Италианската република все още не е в състояние да установи с точност окончателния общ размер на подлежащите на възстановяване помощи, както е видно от писмената дуплика на тази държава членка.

85 Освен това едва две години след обявяването на същото това Решение по дело Комисия/Италия посочената държава членка приема първите мерки в това отношение за преодоляване на трудностите по установяване и възстановяване на помощите, обявени за незаконосъобразни и несъвместими с Решение 2000/128, както е видно от точки 10—19 от настоящото решение и както приема Италианската република в съдебното заседание. В частност Декрет-закон № 59 от 8 април 2008 г., предназначен да разреши процедурния проблем с постановеното от италианските юрисдикции спиране на изпълнението на разпорежданията за възстановяване на разглежданите незаконосъобразни помощи, е приет едва след изтичането на срока, определен в издаденото на 1 февруари 2008 г. мотивирано становище, и е позволил да се преодолее само частично закъснението при възстановяването на помощите, посочени в това решение (вж. по аналогия Решение от 22 декември 2010 г. по дело Комисия/Италия, C-304/09, Сборник, стр. I-13903, точки 40—42 и Решение от 5 май 2011 г. по дело Комисия/Италия, C-305/09, Сборник, стр. I-3225, точки 38—40).

86 Съгласно постоянната съдебна практика обаче държавата членка трябва да постигне ефективно възстановяване на дължимите суми, тъй като късното възстановяване, след определените срокове, не съответства на изискванията на Договора (вж. в този смисъл Решение от 5 май 2011 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 27 и цитираната съдебна практика).

87 Доводите, изтъкнати в това отношение от Италианската република, а именно че закъснението в изпълнението на посоченото съдебно решение се дължи на трудности от вътрешен характер, свързани със сложността на мерките, които трябва да се приложат, за да се установят бенефициерите на разглежданите незаконосъобразни помощи и те да се възстановят от последните, не могат да се приемат. Както Съдът многократно е подчертавал, от една страна, държавите

членки не могат да се позовават на разпоредби, практики или фактически положения от техния вътрешен правен ред, за да обосноват неизпълнението на задължения, произтичащи от правото на Съюза (вж. по-специално Решение от 4 юни 2009 г. по дело Комисия/Гърция, C-568/07, Сборник, стр. I-4505, точка 50), и от друга страна, премахването на незаконосъобразна помощ посредством възстановяване е логична последица от установяването на нейната незаконосъобразност, последица, която не може да зависи от формата на предоставяне на помощта (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Полша, посочено по-горе, точка 54 и цитираната съдебна практика).

88 Ето защо се налага изводът, че твърдяното неизпълнение на задължения от Италианската република е продължило през значителен период от време, който във всички случаи не е свързан с трудностите по възстановяването на помощите, предоставени съгласно схема, която е обявена за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар.

89 Освен това Съдът счита, че правният и фактическият контекст на установеното неизпълнение на задължения може да представлява показател за това, че за ефективната превенция на бъдещо повторение на аналогични нарушения на правото на Съюза може да е необходимо приемането на възпираща мярка (вж. в този смисъл Решение от 9 декември 2008 г. по дело Комисия/Франция, C-121/07, Сборник, стр. I-9159, точка 69).

90 В частност следва да се отбележи, че спрямо Италианската република вече са постановени няколко съдебни решения на основание член 88, параграф 2 ЕО, с които се установява, неизпълнение на задължения поради обстоятелството, че тя не си е възстановила незабавно и ефективно помощи, предоставени съгласно схеми, които са обявени за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар.

91 Всъщност наред с извода за липсата на незабавно и ефективно изпълнение на Решение 2000/128, направен в Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, чието неизпълнение е довело до настоящото производство, Съдът е установил няколко други случая на неизпълнение на задължения, по-специално в Решение от 1 юни 2006 г. по дело Комисия/Италия (C-207/05), както и в Решение от 6 декември 2007 г. по дело Комисия/Италия, посочено

по-горе, Решение от 22 декември 2010 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, и Решение от 5 май 2011 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе.

92 Предвид изложеното по-горе Съдът счита, че в рамките на настоящото производство има основание на Италианската република да се наложи заплащането на еднократно платима сума.

б) По размера на еднократно платимата сума

93 Когато реши да наложи еднократно платима сума, при упражняване на своето право на преценка Съдът следва да я определи по такъв начин, че тя да бъде, от една страна, съобразена с обстоятелствата, а от друга страна, пропорционална на установеното неизпълнение, както и на платежоспособността на съответната държава членка (вж. Решение от 31 март 2011 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точка 31).

94 Сред релевантните фактори в това отношение са именно елементи като продължителността на неизпълнението след постановяване на съдебното решение, с което то е установено, и тежестта на нарушението (вж. в този смисъл Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, посочено по-горе, точки 147 и 148, както и цитираната съдебна практика).

95 Наред със съображенията, изложени в точки 58—63, 84 и 85 от настоящото решение относно продължителността на неизпълнението на задължения и относно неговата тежест, следва да се вземат предвид посочените от Италианската република обстоятелства, свидетелстващи за това, че възстановяването на разглежданите незаконосъобразни помощи е било затруднено поради обстоятелството, че последните са предоставени съгласно схема за помощи, че с Решение 2000/128 проверката за съвместимостта на разглежданите помощи е поставена в зависимост от условия и че поради това изпълнението ѝ е предполагало

предварителното установяване от тази държава членка на бенефициерите на посочените помощи и на сумите, получени от всеки от тях.

96 Въз основа на всички тези съображения Съдът счита, че обстоятелствата по случая са преценени правилно, като размерът на еднократно платимата сума, която Италианската република трябва да заплати съгласно член 228, параграф 2, трета алинея ЕО, е определен на 30 милиона евро.

97 Ето защо Италианската република следва да бъде осъдена да заплати на Комисията по сметка „Собствени ресурси на Европейския съюз“ еднократно сумата от 30 милиона евро.

VI — По съдебните разноски

98 Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е направила искане за осъждането на Италианската република и неизпълнението на нейните задължения е установено, последната следва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) Като не е приела към датата на изтичане на срока, определен в мотивираното становище, издадено от Комисията на Европейските общности

на 1 февруари 2008 г. на основание член 228 ЕО, всички мерки за изпълнението на Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия (C-99/02) относно възстановяването от бенефициерите на помощите, обявени съгласно текста на Решение 2000/128/ЕО на Комисията от 11 май 1999 година относно помощи, отпускани от Италия за стимулиране на заетостта, за незаконосъобразни и несъвместими с общия пазар, Италианската република не е изпълнила задълженията си по това решение и по член 228, параграф 1 ЕО.

2) **Осъжда Италианската република да заплаща на Европейската комисия по сметка „Собствени ресурси на Европейския съюз“ периодична имуществена санкция в размер, който съответства на основния размер от 30 милиона евро, умножен по процента на незаконосъобразните несъвместими помощи, чието възстановяване все още не е осъществено или не е доказано при изтичане на съответния период, и който е изчислен по отношение на общия размер на все още невъзстановените помощи към датата на обявяване на настоящото решение, за всяко шестмесечие закъснение при прилагането на необходимите мерки за съобразяване с Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Италия (C-99/02), считано от обявяване на настоящото решение до изпълнението на посоченото решение от 1 април 2004 г.**

3) **Осъжда Италианската република да заплати на Европейската комисия по сметка „Собствени ресурси на Европейския съюз“ еднократно сумата от 30 милиона евро.**

4) **Осъжда Италианската република да заплати съдебните разноски.**

Подписи